

ENDOKRYNOLOGIA

Obecność przeciwciał przeciwarczycowych u matki zapowiada niepowodzenia w okresie okołourodzeniowym

Źródło: Männistö T, Väärämäki M, Pouta A, et al. *Perinatal outcome of children born to mothers with thyroid dysfunction or antibodies: a prospective population-based cohort study.* *J Clin Endocrinol Metab.* 2009;94(3):772-779; doi: 10.1210/jc.2008-1520

PICO

Pytanie: Czy zaburzenia czynności tarczycy lub występowanie przeciwciał przeciwarczycowych u matek wiążą się z powikłaniami okresu okołourodzeniowego u ich dzieci?

Rodzaj zagadnienia: Rokowanie

Projekt badania: Prospektywne kohortowe badanie populacyjne

Badacze z Finlandii i Wielkiej Brytanii przeprowadzili prospektywną ocenę wpływu zaburzeń czynności i choroby autoimmunologicznej tarczycy u matek na okres okołourodzeniowy ich dzieci. Analizie poddano dane dotyczące 9247 ciężarnych w Finlandii i ich porodów pojedynczych, zamieszczone w bazie danych Northern Finland Birth Cohort. W próbkach krwi pobranej w czasie pierwszego trymestru ciąży oznaczano stężenie wolnej tyroksyny (fT4), tyreotropiny (TSH), przeciwciał przeciwko peroksydazie tarczycowej (anty-TPO) i przeciwko tyreoglobulinie (anty-TG). W zależności od wyników tych badań uczestniczki badania podzielono na cztery grupy: 1) z niedoczynnością tarczycy

(wysokie stężenie TSH, niskie fT4), 2) z cechami subklinicznej niedoczynności tarczycy (wysokie stężenie TSH, prawidłowe fT4), 3) z cechami subklinicznej nadczynności tarczycy (niskie stężenie TSH, prawidłowe fT4), oraz 4) z nadczynnością tarczycy (niskie stężenie TSH, wysokie fT4).

Próbki krwi pochodziły od 5805 matek. U około 1% kobiet (n=54) stwierdzono niedoczynność tarczycy, u 4% (n=224) – subkliniczną niedoczynność tarczycy, u 4% (n=204) subkliniczną nadczynność tarczycy, a u 1,5% (n=77) nadczynność tarczycy. U około 5% kobiet wykryto przeciwciała anty-TPO lub anty-TG. Dzieci urodzone przez kobiety chore na nadczyn-

ność tarczycy były duże w stosunku do wieku ciążowego (6,6 vs 2,5%), choć po uwzględnieniu wieku i wywiadów położniczych matek ten parametr tracił istotność statystyczną. Dzieci kobiet, u których stwierdzono przeciwciała anty-TPO, ale nie anty-TG, częściej cechowała mała masa urodzeniowa lub przeciwnie, były duże w stosunku do wieku ciążowego.

Skorygowany iloraz szans zgonu w okresie okołourodzeniowym dzieci kobiet, u których występowały przeciwciała anty-TPO, wynosił 3,2 (95% PU 1,4-7,1), natomiast obecność przeciwciał anty-TG wiązała się z ilorazem szans 2,5% (95% PU 1,1-5,9). Ponad połowa zgonów dzieci kobiet, u których stwierdzono przeciwciała anty-TPO, dotyczyła dzieci urodzonych przed 28 tygodniem życia płodowego. Autorzy konkludują, że występowanie przeciwciał przeciw-tarczycowych u matki, nie zaś czynność tarczycy, stanowi czynnik ryzyka zgonu dziecka w okresie okołourodzeniowym.

Komentarz
Surendra K. Varma, MD, FAAP,
 Texas Tech University, Lubbock, TX

Dr Varma deklaruje brak jakichkolwiek powiązań finansowych mogących wpłynąć na niniejszy komentarz. Komen-

tarz nie omawia produktu/urządzenia dostępnego na rynku, niedopuszczonego do stosowania ani będącego przedmiotem badań.

Wyniki tego szeroko zakrojonego badania przeprowadzonego w Finlandii rzucają nowe światło na powiązanie między chorobą tarczycy u matek a okresem okołourodzeniowym u noworodków – zagadnienie, które poddawano analizom również we wcześniej prowadzonych badaniach.¹⁻³ Wyniki poprzednich badań wskazywały na związek zaburzeń czynności tarczycy z poronieniami samoistnymi, śmiercią płodu, porodami przedwczesnymi, małą masą urodzeniową i upośledzeniem rozwoju psychicznego dziecka.^{4,5}

Mocną stroną tego badania jest znaczna liczebność badanej grupy i stosunkowo pełne dane zebrane w tej grupie. Otrzymane wyniki stanowią potwierdzenie dla wniosków wyciągniętych przez autorów badania, że obecność przeciwciał przeciw-tarczycowych wykrytych w pierwszym trymestrze ciąży we krwi matki stanowi niezależny czynnik ryzyka umieralności okołourodzeniowej, najprawdopodobniej z powodu zwiększonej częstości porodów przedwczesnych. Autorzy przyznają również, że nawet w tak licznej grupie, zgon w okresie okołourodzeniowym był wydarzeniem rzadkim, w związku z czym rze-

czywiste ryzyko może okazać się inne od wykazanego w tym badaniu. Biorąc pod uwagę, że 99% mieszkańców Finlandii jest rasy białej, badanie należałoby przeprowadzić w społecznościach o większym zróżnicowaniu etnicznym, zanim będzie można przekładać jego wyniki do takich społeczności, jak np. amerykańskie.

Artykuł ukazał się oryginalnie w AAP Grand Rounds, Vol. 22, No. 1, July 2009, p: 5, Maternal Thyroid Autoantibodies Predict Poor Perinatal Outcomes, wydawanym przez American Academy of Pediatrics (AAP). Polska wersja publikowana przez Medical Tribune Polska. AAP i Medical Tribune Polska nie ponoszą odpowiedzialności za nieścisłości lub błędy w treści artykułu, w tym wynikające z tłumaczenia z angielskiego na polski. Ponadto AAP i Medical Tribune Polska nie popierają stosowania ani nie ręczą (bezpośrednio lub pośrednio) za jakość ani skuteczność jakichkolwiek produktów lub usług zawartych w publikowanych materiałach reklamowych. Reklamodawca nie ma wpływu na treść publikowanego artykułu.

Piśmiennictwo

1. Toft A. *N Engl J Med.* 2004;351:292-294.
2. Spong CY. *Thyroid.* 2005;15:349-350.
3. Hollowell JG, et al. *Thyroid.* 2005;14:72-76.
4. Glinoer D, et al. *J Clin Endocrinol Metab.* 1994; 9: 97-204.
5. Allan WEC, et al. *J Med Screen.* 2000;7:127-130.

Słowa kluczowe: zgon dziecka w okresie okołourodzeniowym, przeciwciała przeciw-tarczycowe